

Mál málanna

Orri Þór Ormarsson

Höfundur er barnaskurðlæknir á Landspítala

otormarsson@hotmail.com

Það eru flestir sammála um að sameina eigi Landspítalann á einn stað og að starfrækja eigi eins öflugt háskólasjúkrahús og völ er á. Mikilvægasta ástæðan er sú að núverandi fyrirkomulag með tilheyrandi flutningi sjúklinga milli staða og úreltu húsnæði er óásættanlegt. Síðan kemur allt hitt sem snýr að hagkvæmni spítalarekstursins, svo sem að sameina skurð- og rannsóknarstofur. Það má hins vegar staldra við ýmislegt í verkefninu Nýr Landspítali. Staðsetningin felur í sér að ekki verður hægt að byggja eins hagkvæman spítala og best væri á kosið. Spítalar hafa víðast hvar verið byggðir upp á við og ástæðan er að það er hagkvæmt bæði fjárhagslega og fyrir starfsemina sem slíka. Það er miklu ódýrara að byggja fá stór hús upp á við heldur en fleiri lágreistari byggingar. Það er miklu minna mál að rúlla sjúklingarúmi í lyftu og komast þannig á áfangastað í stað þess að keyra rúmið eftir löngum göngum.

Staðsetning á einhverju þrengsta og umferðarþyngsta svæði í Reykjavík er ekki góð. Það þarf mikið til að sá umferðarþungi, með tilheyrandi hnútum á annatímum, verði minni en hann er í dag. Það er óraunhæft að áætla að umferð minnki og menn noti almenningsamgöngur meira í framtíðinni. Frekar ætti að gera ráð fyrir

að hún aukist, ekki síst með tilkomu bíla sem nota vistvæna orku, sem gerir mönnum kleift að ferðast ódýrara til og frá vinnu á einkabíl. Hver aukamínúta sem notuð er í að koma sér milli staða er tími sem fer til dæmis ekki í að sinna börnum og heimili. Að eyða ekki miklum tíma í umferð er einfaldlega mjög mikilvægt fyrir alla. Þetta á ekki síst við um sjúklinga og aðstandendur. Fólk fer ekki með veik börn í strætó, hvað þá á hjóli. Ísland er einfaldlega ekki heppilegt land fyrir hjólreiðar. Æskilegt væri að þær breytingar á vegakerfi borgarinnar sem nauðsynlegar eru fyrir núverandi staðsetningu lægju fyrir.

Fjármagna á spítalann með sölu annarra eigna og með lánum frá lífeyrissjóðum sem greiða á til baka með þeirri hagræðingu sem af nýjum byggingum hlýst. Margir spyrja hvernig spítali sem reiðir sig á gjafafé til að standa undir nauðsynlegri tækjaendurnýjun og fer í landssafnanir til þess að sinna viðhaldi á húsnæði, samanber kvenna- og geðdeild, eigi að standa undir þessu. Ef kostnaður fer fram úr áætlun, hvar lendir hann þá? Taka þarf öllum kostnaðaráætlunum með fyrirvara. Enn meiri niðurskurður vegna nýbygginga í heilbrigðiskerfi sem þegar er aðþrengt hljómar ekki vel.

Stjórnvöld eru undir pressu frá atvinnulífinu um að gera eitthvað fyrir verktakana. Það skýrir að hluta hvers vegna bygging nýs spítala er á dagskrá nú, en að öllu jöfnu mundi tímasetning þessara framkvæmda hljóma undarlega. Er þetta spurning um að nota tækifærið nú því annars verði aldrei byggður nýr spítali? Eða væri skynsamlegra að leysa úr þeim bráða húsnæðis- og skipulagsvanda, sem til staðar er í dag, á sem hagkvæmastan hátt og sæta færissíðar?

Besta lausnin væri að byggja nýjan spítala í eins fáum og háum byggingum og hægt er, á stað með góðu umferðaraðgengi, þar sem nóg er af landsvæði í kring til þess að þróa spítalann næstu 100 árin. Þessi lausn virðist ekki vera í boði í núverandi efnahagsástandi. Ef ekki er hægt að standa að þessu á sem bestan hátt, á þá að fara í lausnir sem geta orðið til ama um ókomna tíð? Það sem situr eftir er í hnotskurn að bygging á núverandi lóð við Hringbraut er ódýrasti kosturinn vegna þess að hægt er að nota gömlu byggingarnar áfram. Það er ljóst að þegar ráðist var í byggingu Barnaspítalans var Landspítalinn á vissan hátt að velja sér stað. Sagt er að bygging á nýjum stað sé þrefalt dýrari og fáist aldrei samþykkt. Ef sú er raunin eru núverandi áform það eina sem er í boði. Það sem situr þá eftir er að lækna sameinist um nýjan spítala og að passað verði uppá að kostnaðar- og sparnaðaráætlanir standist því að kostnaðarfrávik mega ekki lenda á Landspítalanum eða annarri heilbrigðisþjónustu.

Stjórn Lí

Þorbjörn Jónsson
formaður
Valgerður Á. Rúnarsdóttir
varaformaður
Magnús Baldvinsson
gjaldkeri
Anna K. Jóhannsdóttir
ritari
Árdís Björk Ármannsdóttir
Orri Þór Ormarsson
Salome Arnardóttir
Steinn Jónsson
Þórey Steinarsdóttir

Í pistlunum *Úr penna stjórnarmanna Lí* birta þeir sínar eigin skoðanir en ekki félagsins.